



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Eduarda Wipplingera a soudkyně JUDr. Libuše Chudíkové a Mgr. Daniely Jeřábkové, v trestní věci obžalovaného [údaje o účastníkovi]

takto:

- I. K odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] se podle § 258 odst. 1 písm. b), d), odst. 2 trestního řádu zrušuje rozsudek Okresního soudu v Tachově ze dne 3. 6. 2020 sp. zn. 9 T 148/2019 ve výroku o vině ohledně tohoto obžalovaného a podle § 259 odst. 3 písm. a) trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovaný

[jméno] [příjmení], [datum narození] v [obec], okres [okres], trvale bytem [adresa], okres [okres],

se podle § 226 písm. b) trestního řádu zprošťuje

obžaloby Okresního státního zástupce v Tachově sp. zn. ZT 105/2019 ze dne 9. 9. 2019, podle které jakožto vedoucí zaměstnanec [právnícká osoba] [obec], s.r.o., [IČO], pracující na pozici směnového mistra na pracovišti [anonymizováno] jako přímý nadřízený [jméno] [příjmení], [datum narození], pracujícího v uvedené společnosti na pozici dělníka ve výrobě, kterého úkoloval, nejméně dne 31. 1. 2019 v 6:00 hodin [jméno] [příjmení] pověřil obsluhou ručně vedeného elektrického vysokozdvížného vozíku se sklopnou plošinou zn. [příjmení], typ [anonymizováno] 14, výrobní číslo [anonymizováno], ač mu bylo zřejmé, že [příjmení] [příjmení] nebyl pro tuto činnost dostatečně odborně kvalifikován a proškolen, čímž obviněný [jméno] [příjmení] nedodržel zejména povinnosti z hlediska bezpečnosti práce, konkrétně § 101 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, dále nedodržel § 103 odst. 1 písm. a) zákoníku práce tím, že zaměstnanci [jméno] [příjmení] nařídil výkon obsluhy vysokozdvížného vozíku, jehož náročnost neodpovídala jeho schopnostem, v důsledku čehož dne 31. 1. 2019 v době okolo 12:40 hodin došlo v uvedené společnosti na adrese [adresa], na hale č. 1, na úseku [anonymizováno] 10 u

[jméno] [příjmení] k pracovnímu úrazu, kdy [jméno] [příjmení], [datum narození], jel s vysokozdvížným vozíkem zn. [příjmení] [jméno], typ [anonymizováno] [číslo] T, výrobní [číslo] po hlavní cestě haly a zajel ke kraji hlavní cesty a zastavil, aby si promluvil s [jméno] [příjmení], když v té době jel za ním s vysokozdvížným vozíkem se sklopnou plošinou zn. [příjmení], typ [anonymizováno] 14, výrobní číslo [anonymizováno] [příjmení] [příjmení], který jel s vysokozdvížným vozíkem pozadu a řádně nesledoval cestu ve směru své jízdy, nevšiml si, že [jméno] [příjmení] se svým vysokozdvížným vozíkem mezitím zastavil, přičemž [příjmení] [příjmení] nestačil zabrzdít a narazil svým vysokozdvížným vozíkem do vidlí stojícího vysokozdvížného vozíku řízeného [jméno] [příjmení], čímž si [příjmení] [příjmení] způsobil tržnou ránu délky kolem 120 mm na přechodu zadní plochy levého lýtka v plochu vnitřní, která protínala kůži i podkoží až na povázku svalů, která ale nebyla porušena, jeho zranění si vyžádalo ošetření v Nemocnici Stod s následným vystavením pracovní neschopnosti od 31. 1. 2019 do 5. 3. 2019 s omezením v obvyklém způsobu života spočívajícím v omezení hybnosti bérce a nutnosti po dobu přibližně dvou týdnů užívat při chůzi berle,

tedy

měl jinému z nedbalosti ublížit na zdraví tím, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

čímž měl spáchat,

přechin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, neboť uvedený skutek není trestným činem.

- II. Odvolání Okresního státního zástupce v Tachově proti témuž rozsudku ohledně obžalované právnické osoby [právnická osoba] se jako nedůvodné podle § 256 trestního řádu zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem citovaným ve výroku tohoto rozhodnutí byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným přechinem podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím jednáním, které je popsáno shora ve výroku tohoto rozhodnutí.
2. Okresní soud uložil obžalovanému za uvedený přechin podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku a za použití § 67 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku peněžitý trest v celkové výměře 20 000 Kč a pro případ, že trest nebude ve stanovené lhůtě vykonán, určil podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku náhradní trest odnětí svobody ve výměře 20 dnů.
3. Dále pak okresní soud podle § 226 písm. c) trestního řádu zprostil obžaloby obžalovaného [jméno] [příjmení], a to v podstatě pro stejný skutek popsáný v obžalobě, kterým měl tento spáchat rovněž přechin podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, když důvodem zproštění byl § 226 písm. c) trestního řádu. K tomuto výroku ovšem odvolací soud nepovažuje za podstatné nic uvádět, neboť tento zprošťující výrok již nabyl právní moci před předložením věci odvolacího soudu a nebyl tedy předmětem přezkumného řízení.
4. Konečně okresní soud napadeným rozsudkem rozhodl tak, že obžalovanou právnickou osobu společnost [právnická osoba] podle § 226 písm. b) trestního řádu zprostil obžaloby, a to pro skutek, kterým jednající prostřednictvím svých zaměstnanců [jméno] [příjmení], jakožto směnového mistra na pracovišti [anonymizováno], a [jméno] [příjmení], předáka na pracovišti [anonymizováno], jako odpovědný zaměstnavatel připustila, s cílem splnit výrobu i při nedostatku dostatečně proškolených a zdravotně způsobilých pracovníků, aby zaměstnanci, kteří nebyli odborně, resp. zdravotně způsobilí, vykonávali na pokyn zaměstnavatele obsluhu vysokozdvížného vozíku, tedy činnost považovanou za riziko ohrožení na zdraví, čímž

nedodržela povinnosti z hlediska bezpečnosti práce, konkrétně § 101 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, dále nedodržela § 103 odst. 1 písm. a) zákoníku práce tím, že připustila, aby zaměstnanec vykonával obsluhu vysokozdvížného vozíku, jejíž náročnost neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti, dále nedodržela povinnost ve smyslu § 103 odst. 2 zákoníku práce, podle kterého je zaměstnavatel povinen zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon obsluhy vysokozdvížného vozíku, dále nedodržela ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb., bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a náradí, které stanoví prováděcí předpis, kterým je nařízení vlády č. 378/2001 Sb., dle kterého je zaměstnavatel povinen dodržet minimální požadavky na bezpečný provoz a používání zařízení v závislosti na příslušném riziku vytvářeném daným zařízením, tedy konkrétně vysokozdvížným vozíkem, nezajistila, aby byl tento manipulační vozík byl obsluhován v souladu s provozní dokumentací, tedy zejména podle návodu pro obsluhu vysokozdvížného vozíku obsahujícího bezpečnostní zásady, které je nutno dodržovat při provozu manipulačního vozíku, dále rovněž nezajistila, aby byly dodrženy dané normové hodnoty obsažené v technické normě ČSN 26 8805, které jsou závazné, neboť jejich porušením může dojít k ohrožení života a zdraví osob, kdy [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], oba přímí nadřízení [jméno] [příjmení], [datum narození] pracujícího v uvedené společnosti na pozici dělníka ve výrobě, kterého úkolovali, nejméně dne 31. 1. 2019 v 6:00 hodin v rámci zajištění výroby společnosti Ja [příjmení] pověřili obsluhou ručně vedeného elektrického vysokozdvížného vozíku se sklopnou plošinou zn. [příjmení], typ [anonymizováno] 14, výrobní číslo [anonymizováno], v důsledku čehož dne 31. 1. 2019 v době okolo 12:40 hodin došlo v uvedené společnosti na adrese [adresa], na hale č. 1, na úseku [anonymizováno] 10 k pracovnímu úrazu [jméno] [příjmení], kdy [jméno] [příjmení], který nebyl zdravotně způsobilý pro obsluhu vysokozdvížného vozíku, jel s vysokozdvížným vozíkem zn. [příjmení] [jméno], typ [anonymizováno] [číslo] T, výrobní [číslo] po hlavní cestě haly a zajel ke kraji hlavní cesty a zastavil, aby předal informace svému nadřízenému [jméno] [příjmení], když v té době jel za ním s vysokozdvížným vozíkem se sklopnou plošinou zn. [příjmení], typ [anonymizováno] 14, výrobní číslo [anonymizováno] [příjmení] [příjmení], který nebyl oprávněn k obsluze tohoto vysokozdvížného vozíku, nebyl pro tuto činnost zdravotně způsobilý a nebyl ze strany zaměstnavatele řádně proškolen a vycvičen a vysokozdvížný vozík obsluhoval na pokyn zaměstnavatele, tedy svých nadřízených předáka [jméno] [příjmení] a mistra [jméno] [příjmení], načež [příjmení] [příjmení] s vysokozdvížným vozíkem couval a řádně nesledoval cestu ve směru své jízdy, nevšiml si, že [jméno] [příjmení] se svým vysokozdvížným vozíkem mezitím zastavil, přičemž [příjmení] [příjmení] nestačil zabrzdít a narazil svým vysokozdvížným vozíkem do vidlí stojícího vysokozdvížného vozíku řízeného [jméno] [příjmení], čímž si [příjmení] [příjmení] způsobil tržnou ránu délky kolem 120 mm na přechodu zadní plochy levého lýtka v plochu vnitřní, která protínala kůži i podkoží až na povázku svalů, která ale nebyla porušena, jeho zranění si vyžádalo ošetření v Nemocnici Stod s následným vystavením pracovní neschopnosti od 31. 1. 2019 do 5. 3. 2019 s omezením v obvyklém způsobu života spočívajícím v omezení hybnosti bérce a nutnosti po dobu přibližně dvou týdnů užívat při chůzi berle, přičemž bylo podanou obžalobou spatřováno spáchání přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, za užití § 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob ve znění zákona 183/2016 Sb. s tím, že v žalobním návrhu označený skutek podle okresního soudu není trestným činem.

5. Proti uvedenému rozsudku byla v zákonné lhůtě podána dvě odvolání. Jednak podal odvolání Okresní státní zástupce v Tachově a toto zaměřil do zprošťujícího výroku právě ve vztahu k obžalované právnické osobě [právnícká osoba] Státní zástupce má za to, že okresní soud zprošťující výrok řádně nezdůvodnil. Nalézací soud totiž, jak vyplývá z odůvodnění rozsudku v bodě 16, posuzoval zavinění obžalované právnické osoby. Zde je však třeba uvést, že zákon o trestní odpovědnosti právnických osob nestaví trestní odpovědnost na zavinění právnické osoby.

Dokonce ani není podmínkou trestní odpovědnosti skutečnost, zda se protiprávního jednání dopustil někdo z vrcholného managementu (vedení) právnické osoby. Tomuto ostatně odpovídá i text zákona o trestní odpovědnosti právnických osob (dále jen, „zákon“), když v § 8 odst. 1 uvádí mimo písm. a) i další písmena, když v písm. d) dokonce lze dovozovat trestní odpovědnost právnické osoby, pokud protiprávní čin spáchá, „běžný“ zaměstnanec. Státní zástupce přitom stavěl obžalobu na tom, že trestní odpovědnost právnické osoby je odvozována mj. od trestní odpovědnosti [jméno] [příjmení], jako vedoucího zaměstnance podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona. Toto ostatně bylo výslovně uvedeno v odůvodnění obžaloby a nalézací soud na toto nikterak nereagoval, resp. se s touto skutečností nikterak nevyřadil. Je pak možné shrnout, že byly splněny podmínky trestní odpovědnosti obžalované [právnická osoba], když tato měla spáchat trestný čin, u kterého není vyloučena trestní odpovědnost právnických osob podle § 7 zákona, přičemž osoba ve vedoucím postavení podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona ([jméno] [anonymizováno], který byl nalézacím soudem uznán vinným) spáchala protiprávní čin v zájmu právnické osoby a v rámci její činnosti. Podmínky trestní odpovědnosti obžalované jsou pak splněny i dle dalších ustanovení zákona, když ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona je jednání obžalovaného [jméno] [příjmení] přičitatelné obžalované [právnická osoba]. Zároveň nebyly zjištěny skutečnosti, na základě kterých by se obžalovaná právnická osoba ve smyslu § 8 odst. 5 zákona zprostila trestní odpovědnosti, když sama obžalovaná žádné takové skutečnosti neuváděla, z provedeného dokazování nevyplývají a ani nalézacím soudem nebyly nikterak v rámci odůvodnění rozsudku uváděny. Nad uvedené je nutné uvést, že jednání obžalovaného [jméno] [příjmení] (tj. přidělení poškozeného k práci s elektrickým vozíkem) nebylo ke škodě obžalované [právnická osoba], neboť tímto měla být zabezpečena výroba a provoz obžalované společnosti. Zároveň nelze ani konstatovat, že by se jednalo o exces zaměstnance, za který by bylo možné považovat zejména jednání směřující k úmyslnému poškození zaměstnavatele či jiného zaměstnance či jednání zjevně nemorální apod. S ohledem na uvedené skutečnosti má tedy státní zástupce za to, že nalézací soud nehodnotil trestní odpovědnost obžalované [právnická osoba] v souladu se zákonem o trestní odpovědnosti právnických osob, a tedy ve věci i nesprávně rozhodl ohledně trestní odpovědnosti obžalované. Na základě provedeného dokazování a s přihlédnutím k tomu, že uznal vinným obžalovaného [jméno] [příjmení], měl rovněž uznat vinnou i obžalovanou [právnická osoba].

6. Závěrem tedy navrhl státní zástupce zrušit napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d) trestního řádu a vrátit věc nalézacímu soudu podle § 259 odst. 1 trestního řádu.

7. Pokud jde o odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], i to bylo zdůvodněno písemně, a to jeho obhájcem. V tomto odvolání se nejprve namítají vady řízení, když obžalovaný považuje za vadu to, že státní zástupce nijak nerozhodl o návrhu na zastavení trestního stíhání a podal obžalobu. Dále se namítá to, že při několika hlavních líčeních se u soudu prvního stupně střídali různí státní zástupci, kteří pak v závěru nereagovali na výsledky dokazování a opakovali pouze tvrzení uvedené v obžalobě.

8. Odvolatel vytýká rozsudku následující vady. Odvolatel tvrdí, že není pravda, jak uvedeno zejména v bodě 13. odůvodnění rozsudku, že se spáchání přečinu doznal. Je pravda, že uznal, že se stal skutek, který soud dobře a úplně popsal, tj. že pověřil řízením vozíku p. [příjmení], i když věděl, že p. [příjmení] neabsolvoval teoretickou část školení a přezkoušení z řízení vozíku, že tedy nebyl plně kvalifikován k této činnosti, jak požadují interní předpisy bývalého zaměstnavatele. Odvolatel souhlasí i s dalším skutkovým zjištěním soudu, jak uvedeno zejména v bodě 14. odůvodnění rozsudku, že p. [příjmení] v době úrazu se pohyboval s vozíkem v úplně jiné části výrobní haly, než v jaké měl vykládat a překládat pomocí vozíku bedny pro výrobky, že tedy v okamžiku úrazu neplnil žádné odvolatelem zadané pracovní úkoly. Tedy oceňuje, že soud uvěřil všem svědkům a neuvěřil výpovědi p. [příjmení], že při úrazu plnil jemu zadané pracovní úkoly. Odvolatel je ale přesvědčen, že tento skutek není přečinem, za jaký byl soudem I. stupně

odsouzen. Je přesvědčen, že se jedná o čin, kterým sám porušil pracovněprávní předpisy, nespáchal ale tímto činem přečin ublížení na zdraví.

9. Odvolatel namítá, že porušil povinnost dle zákoníku práce, neporušil ale důležitou povinnost ve smyslu trestního zákona. Zaměstnavatel odvolatele opakovaně namítal a odvolatel i zde opakuje a namítá: Již při zahájení trestního stíhání nebyla dostatečně přesně a shodně s aktuální judikaturou Nejvyššího soudu ČR uvažována otázka rozlišení mezi povinnostmi a důležitou povinností. Nejvyšší soud ČR ve svém nedávném rozhodnutí z 23.01.2019, spisová značka 7 Tdo 15/2019, se opětovně přihlásil i v době platnosti nového občanského zákoníku (který je ve vztahu zákoníku práce předpisem obecným a pro hodnocení velice významným) k dřívější judikatuře R 11/1964 a R 36/1984 a dovodil: „Obecně lze konstatovat, že za porušení důležité povinnosti se považuje porušení takové povinnosti, jejíž porušení má zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život, jestliže tedy jejím porušením může snadno dojít k takovému následku (srov. R 11/1964). Toto porušení důležité povinnosti je navíc nutno posuzovat na pozadí konkrétní situace, s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu (srov. R 36/1984). Dalo by se tedy říci, že ačkoliv by se v určité situaci mohlo jednat o povinnost důležitou, za jiných podmínek se o důležitou povinnost jednat nemusí.“ Podle názoru odvolatele soud nezohlednil skutečnost, že trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění dle § 180d zrušeného trestního zákoníku č. 140/1961 Sb. nebyl ke dni 01.01.2010 převzat do aktuálního trestního zákona. Pokud taková norma platí pro motorová vozidla v silničním provozu, nelze ani analogií dovodit, že by neměla platit pro řízení stohovacího vozíku. Na tuto skutečnost reaguje i aktuální komentář prof. [jméno] [příjmení] k trestnému činu ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 148 aktuálního trestního zákoníku. Tento komentář: Jelínek, J. a kol.: Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou. 8. vydání. Praha: Leges, 2020, 1358 s., zdůrazňuje, že k neexistenci řidičského oprávnění je možno přihlédnout toliko v rámci úvahy o společenské škodlivosti ve smyslu § 12 trestního zákona (str. 235). Podle názoru odvolatele nemůže být řízení vozíku bez formálního oprávnění považováno za trestný čin, a to jak ve vztahu k panu [jméno] [příjmení], který práci nařídil, tak ve vztahu k panu [jméno] [příjmení], který v terminologii trestního spisu, „zakázanou práci“ vykonával, až její vykonávání mohl odmítnout. Pan [anonymizováno] [obec] byl na žádost státní zástupkyně jako svědek slyšen u hlavního líčení dne 04.03.2020, kdy znovu potvrdil, že pan [příjmení] v okamžiku úrazu žádný náklad nevezl a, cituji, „byl na místě, kde nemohl plnit pracovní úkol...On byl v úplně druhý půlce haly, kde neměl co dělat.“ Podle názoru odvolatele soud I. stupně měl věc uzavřít tak, že pan [příjmení] žádnou zakázanou práci nevykonával. Svévolný pohyb s vozíkem p. [příjmení] po tovární hale má spíše povahu nedovoleného použití věci než výkonu zakázané práce. Je třeba vzít i v úvahu, že interní směrnice zaměstnavatele z roku 2005, kterou si nově vyžádala státní zástupkyně na hlavním líčení dne 04.03.2020, neboť tato směrnice byla platná v den úrazu, na str. 16 stanoví, že odborná způsobilost řidiče manipulačních vozíků se zajišťuje základním školením a praktickým zaučením. Bylo prokázáno, že pan [příjmení] praktické zaškolení absolvoval. Je tedy přiléhavější říci, že pan [příjmení] byl částečně způsobilý, či ne zcela způsobilý, když mu chybělo toliko základní teoretické školení v rozsahu cca 3 hodin.

10. Odvolatel namítá, že při posuzování skutku soud I. stupně nezohlednil nedávné rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR přinášející významné vodítko k otázce zavinění, cituji: „Je rovněž namístě poukázat na judikaturu, ze které vyplývá, že nelze po člověku rozumně požadovat, aby předvídal, že se další lidé budou chovat protiprávně, resp. že budou porušovat své povinnosti a zákazy (srov. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3159/15). Podle názoru odvolatele lze závěr interpretovat tak, že nelze ani po panu [jméno] [příjmení] požadovat, aby předvídal, že pan [příjmení] se bude chovat neodpovědně tak, že jednak pojedje vozíkem tam, kam vůbec neměl v rámci plnění pracovních úkolů jezdit (jak vysvětlili prakticky všichni svědkové včetně [jméno] [příjmení]), tedy poruší pracovní povinnosti, tak i to, že při řízení vozíku se nebude dostatečně věnovat řízení, nebude sledovat, kam jede. Pokud jiní svědkové vypovídali, že

p. [příjmení] svévolně po výrobních halách jezdil opakovaně, pak odvolatel namítá, že vědomost o této skutečnosti neměl a nebyla mu v trestním řízení ani prokázána.

11. Trestný čin dle § 148 trestního zákona je trestným činem poruchovým. Tedy pachatel sám musí tuto poruchu způsobit. Odvolatel je přesvědčen, že samotný pracovní úraz pana [příjmení] nezpůsobil. Odvolatel si je vědom dlouhodobě uznávaného principu prezentovaného v judikatuře soudů o příčinné souvislosti, kdy rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 28. 11. 1974, sp. zn. 125/74 (uveřejněný pod č. 37/1975 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) dovodil, že příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistoupí i další skutečnost, jež spolupůsobí ke vzniku následku, ovšem za předpokladu, že jednání pachatele zůstává takovou skutečností, bez níž by k následku nebylo došlo. Platnost tohoto judikátu opětovně potvrdil Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ze dne 14.12.2016, spisová značka 8 Tdo 1417/2016, když hodnotil následky v psychickém stavu týrané manželky. Podle názoru odvolatele je příčinná souvislost mezi tím, že pan [příjmení] [příjmení] byl panem [jméno] [příjmení] pověřen řízením vozíku bez formálního oprávnění řidiče vozíku a zraněním pana [jméno] [příjmení] nepatrná. Svědci potvrdili, že pan [příjmení] byl zaškolen co do praxe jízdy a použití vozíku. Podle názoru odvolatele si měl soud I. stupně položit otázku jinak. Pokud by měl poškozený p. [příjmení] již absolvované teoretické školení a disponoval by osvědčením o řízení vozíku a porušil základní pravidla řízení vozíku takovým způsobem, jak se to 31.01.2019 stalo, pak by došlo k těmto zraněním. Dominantní příčiny úrazu dle odvolatele byly dva: Pan [anonymizována dvě slova] určil, že pan [příjmení] [příjmení] bude pracovat 31.01.2019 u stroje [anonymizováno]. Na místě, kde k úrazu došlo, neměl vůbec pan [příjmení]. [příjmení] jezdit. To potvrdili ve svém výsledku jak [jméno] [příjmení], tak [jméno] [příjmení], stejně jako oba obvinění. Pan [anonymizováno] vysvětlil svoji cestu tím, že jel pro prázdnou bednu nuladvojkou. Toto vysvětlení ve svém výsledku pan [jméno] [příjmení] zcela popřel a potvrdil, že cesta, při které došlo k úrazu, byla neoprávněná, nesouvisela s výkonem práce, kterou byl pan [příjmení]. [příjmení] pověřen. Při výsledku při hlavním líčení dne 05.12.2019 pan [příjmení] [příjmení] uvedl, že jel s vozíkem naloženým bednami. Všichni svědci, včetně svědkyně [jméno] [příjmení] vyslechnuté až při hlavním líčení dne 04.03.2020, i obvinění shodně uvedli, že úraz pana [příjmení]. [příjmení] se stal na místě, kde neměl přidělenou práci, kde se pohyboval v rozporu s pověřením pana [jméno] [příjmení], tedy úraz se nestal během výkonu tzv., „zakázané práce“ nařízené panem [jméno] [příjmení], ale v době, kdy pan [příjmení] porušil pracovní povinnosti a pohyboval se tam, kde to neměl dovoleno, tedy sám porušil své pracovní povinnosti. Druhou dominantní příčinou úrazu bylo to, že pan [příjmení]. [příjmení], ačkoli jel s prázdným vozíkem, couval a nesledoval provoz před sebou ve směru couvání. To potvrdil jak pan [příjmení]. [příjmení] v protokolu o výsledku dne 08.07.2019, tak i ve svých dřívějších vyjádření. Úvaha, že úraz má příčinu, či dokonce z hlediska trestního práva relevantní příčinu v tom, že pan [příjmení]. [příjmení] ke dni 31.01.2019 neabsolvoval teoretické školení o provozu vozíku, je podle názoru odvolatele nesprávná. Odvolatel odkazuje na komentář prof. [příjmení] k trestnímu zákoníku ([příjmení], P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář, 10. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, 2011 s.) k § 148, strana 1412, kde se uvádí princip, dle kterého pravidla silničního provozu je povinna zachovávat i osoba, která řídí motorové vozidlo bez řidičského oprávnění, dále pravidlo, že samotná skutečnost, že vozidlo řídí bez řidičského oprávnění, nemusí zakládat porušení důležité povinnosti ve smyslu § 148 trestního zákona. Není-li porušením důležité povinnosti řízení bez oprávnění samo o sobě, nemůže být ani pověření k takovému řízení porušením důležité povinnosti dle § 148 trestního zákona.

12. Odvolatel navrhuje, aby odvolací soud uvážil výše uváděné námítky a posoudil, zda jsou důvody pro zrušení odvoláním napadeného rozsudku ve smyslu § 258, odst. 1, písm. a) trestního řádu. Odvolatel navrhuje, aby odvolací soud podle § 258, odst. 1, písm. b) trestního řádu odvolatelem napadený rozsudek jeho se týkající zrušil a znovu ve smyslu § 259 trestního řádu

nově rozhodl tak, že se odvolatel zprošťuje obžaloby, neboť skutek, pro který byl obžalován, není trestným činem.

13. Když Krajský soud v Plzni jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu správnost obou napadených výroků rozsudku soudu prvního stupně, tedy odsuzujícího výroku ve vztahu k obžalovanému [jméno] [příjmení] a zprošťujícího výroku ve vztahu k právnické osobě [právnická osoba] Bor, s.r.o., dospěl k následujícím závěrům.

14. Především je třeba uvést, že soud prvního stupně provedl v této věci úplné dokazování, tedy že rozsah dokazování odpovídal ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu s tím, že jednotlivé strany trestního řízení ani žádné důkazní návrhy na doplnění dokazování, ať už u soudu prvního stupně či u odvolacího soudu, neuplatnily.

15. Okresní soud provedl veškeré důkazy procesně bezvadným způsobem a poté takto provedené důkazy hodnotil, čehož odrazem je odůvodnění napadeného rozsudku, a to především v bodech 12 až 14, dále v bodech 16 až 18.

16. Pokud okresní soud dospěl k závěru ohledně obžalované právnické osoby [právnická osoba], že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, tak s tímto závěrem se odvolací soud zcela ztotožnil, ovšem nikoliv zásadně ze všech důvodů, které uvádí okresní soud v bodě 16 odůvodnění napadeného rozsudku. Lze sice souhlasit s tím, co uvádí okresní soud v této části rozhodnutí, tedy že obžalovaný [příjmení] měl se pokusit nejprve sehnat manipulanta na jiném výrobním úseku a nepověřovat poškozeného [příjmení] touto činností, neboť tak podle dokazování měla společnost nastavené mechanismy a obžalovaný [příjmení] toto zcela nerespektoval, byť fakticky takovou možnost ovšem neměl, což dodává odvolací soud, a určil tedy řízením uvedeného vozíku poškozeného [příjmení].

17. Jinak je třeba ovšem dát za pravdu částečně odůvodnění odvolání okresního státního zástupce, který především namítá, že se okresní soud vůbec nezabýval ustanovením § 8 odst. 1 a § 8 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, tedy otázkou tzv. přičitatelnosti.

18. Současně je třeba ovšem uvést, že i když se rozbořem tohoto ustanovení citovaného zákona okresní soud nezabýval, lze podle názoru odvolacího soudu aplikovat ustanovení § 8 odst. 5 citovaného zákona, podle kterého se právnická osoba trestní odpovědnosti zproští, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ni bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými v odstavci 1 zabránila. S tím souvisí i to, co uvádí v odůvodnění napadeného rozsudku okresní soud, tedy že společnost měla nastavené mechanismy pro uvedený případ, které ovšem obžalovaný [jméno] [příjmení] nevyužil.

19. Dále podle názoru odvolacího soudu nelze uzavřít, tak jak to činí státní zástupce, že by v daném případě nešlo o exces zaměstnance, neboť krajský soud je toho názoru, že v daném případě o takový exces šlo, a to právě ze strany poškozeného [příjmení], což má pak význam i pro trestní odpovědnost obžalované fyzické osoby, tedy [jméno] [příjmení]. Z důkazů, které okresní soud procesně řádně provedl, totiž jednoznačně vyplynulo, a okresní soud to uvádí i v odůvodnění napadeného rozsudku, že v místě, kde došlo k úrazu poškozeného [příjmení], se tento vůbec neměl pohybovat a neměl tedy uloženo, aby v tomto místě vykonával jakoukoliv práci. Dále má význam i to, že poškozený sám flagrantně porušil bezpečnostní předpisy, když s uvedeným zařízením couval a vůbec se nedíval dozadu, tedy do směru své jízdy.

20. Tyto skutečnosti tedy podle názoru odvolacího soudu jednoznačně svědčí pro závěr, že jednání právnické osoby popsané v obžalobě není trestným činem a že věc měla být řešena nikoliv v trestním řízení, ale pouze v rámci zákoníku práce. Přitom je třeba zdůraznit princip uvedený v § 12 odst. 2 trestního zákoníku, podle kterého trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

21. Kromě toho, co bylo již výše uvedeno, je třeba podle názoru odvolacího soudu vzít v úvahu právě i společenskou škodlivost jednání, tak jak je to popsáno u této právnické osoby v obžalobě, která je zcela jednoznačně na minimum snižována především jednáním samotného poškozeného svědka [příjmení], jak bylo shora uvedeno.

22. Z těchto důvodů tedy odvolací soud zamítl odvolání okresního státního zástupce do této zprošťující části rozsudku ohledně citované právnické osoby, a to postupem podle § 256 trestního řádu.

23. Pokud jde o obžalovanou osobu fyzickou, tedy obžalovaného [jméno] [příjmení], tak v tomto směru i s odkazem na již uvedené argumenty, které budou ještě zopakovány, dospěl odvolací soud fakticky ke stejnému závěru, tedy že jednání, které je popsáno v obžalobě, respektive ve výroku o vině napadeného rozsudku, není trestným činem. K tomuto závěru dospěl odvolací soud poté, co zopakoval některé podstatné důkazy, které již byly provedeny soudem prvního stupně. Konkrétně odvolací soud při veřejném zasedání zopakoval jednak ty důkazy, které představovaly svědecké výpovědi, konkrétně pak výpovědi svědků [příjmení], [příjmení], Černého a [příjmení] a také byl zopakován důkaz listinný, a to náčrtek místa nehody a k tomu přiložená fotodokumentace na č.l. 99 a násl.

24. K zopakování důkazů samozřejmě muselo dojít proto, aby odvolací soud mohl sám hodnotit uvedené důkazy, byť pokud jde o svědecké výpovědi, tak v podstatě okresní soud tyto výpovědi hodnotil správně, a to především v tom směru, že podle těchto svědeckých výpovědí, vyjma výpovědi svědka [příjmení], neměl poškozený [příjmení] v místě, kde došlo k nehodě, vůbec co dělat.

25. Pokud jde o náčrtek na č.l. 99 spisu a navazující fotodokumentaci, tak z tohoto důkazu je zřejmé, stejně jako z výpovědi svědka [příjmení], že poškozený [příjmení] nejen že v místě, kde došlo k nehodě, neměl vůbec co dělat a neměl zde uložený žádný výkon práce, ale navíc došlo k nehodě v místě, které je žlutým pruhem odděleno, kdy je užší pruh pro chodce a širší pruh pro vozidla toho typu, která řídil svědek [příjmení] nebo poškozený [příjmení]. Tomuto náčrtku na č.l. 99 odpovídá právě i výpověď svědka [příjmení], neboť ten zajel k tzv. chodníku právě proto, že chtěl něco domluvit s předákem, dříve také obviněným [jméno] [příjmení], a to právě proto, aby ho případně jiné vozíky mohly objet.

26. Jednoznačně tedy z výše uvedených důkazů, které odvolací soud zopakoval, skutečně vyplývá, a uváděl to i okresní soud, že v místě, kde došlo k úrazu, poškozený [příjmení] se vůbec s uvedeným manipulačním vozíkem neměl pohybovat neboli ve vztahu k obžalovanému [jméno] [příjmení] to znamená, že ten mu sice přidělil uvedenou práci, i když věděl, že nebyl teoreticky řádně proškolen, ale přidělil mu práci na zcela jiném místě, než na tom, kde došlo k nehodě. Pokud k tomu pak přistoupí to, co již bylo rovněž uváděno ve vztahu k právnické osobě, tedy že poškozený [příjmení] s uvedeným vozíkem couval, tedy jel pozadu a dozadu, tedy ve směru jízdy, se vůbec nedíval, jak sám také doznal, tak jde o velmi významné skutečnosti, které zásadním způsobem snižují škodlivost jednání nejen již zmíněné právnické osoby, ale i obžalovaného [jméno] [příjmení], takže i u něho dospěl odvolací soud k závěru, že je třeba aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku a důsledně se řídit zásadou subsidiarity trestní represe.

27. Podstatné je i to, co se uvádí v odvolání obžalovaného, že poškozený nejezdil ten den s vozíkem poprvé, takže prakticky proškolen byl a pokud k tomu přistoupí, že základními příčinami uvedené nehody byla výrazná nepozornost poškozeného a to, že se pohyboval na místě, kde neměl zadanou práci, pak je evidentní, že nelze dovodit ze strany obžalovaného [jméno] [příjmení], ale ani ze strany obžalované právnické osoby porušení důležité povinnosti ve smyslu § 148 odst. 1 trestního zákoníku, neboť jedině porušením této povinnosti může dojít k naplnění znaků skutkové podstaty uvedeného přečinu.

28. Z důvodů, které byly shora uvedeny, pak považuje odvolací soud za důvodné argumenty uváděné v odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], a to v té části odvolání, které je označeno bodem II. S argumenty zde uvedenými, které byly v předchozí části odůvodnění tohoto rozhodnutí zcela citovány, odvolací soud souhlasí a plně na ně odkazuje.

29. Jediné, v čem odvolací senát nesouhlasí s námitkami odvolatele [jméno] [příjmení], jsou vady řízení namítané v bodě I odvolání, neboť pokud navrhne obhajoba zastavení trestního stíhání a státní zástupce na to reaguje podáním obžaloby, nejde o žádné procesní pochybení, neboť státní zástupce rozhodně není povinen rozhodovat negativně o návrhu na zastavení trestního stíhání. Také pokud jde o druhou procesní námitku, tedy že se u soudu prvního stupně střídalo několik státních zástupců a že snad nereagovali na výsledky dokazování v předcházejících jednání, jde o postup, který je jednoznačně v gesci státního zástupce a nemá to žádný vliv na rozhodnutí soudu ani na právo obžalovaného na obhajobu.

30. Z výše uvedených důvodů tedy bylo rozhodnuto tak, jak je to uvedeno ve výročí tohoto rozsudku, tj. odvolání státního zástupce proti zprošťující části rozsudku bylo jako nedůvodné zamítnuto podle § 256 trestního řádu a naopak odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] bylo vyhověno a rozhodnuto tak, jak je to uvedeno v bodě I tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 22. září 2020

JUDr. Eduard Wipplinger
předseda senátu